

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra En Politiker

Citation: Brandes, Edvard: "En Politiker", i Brandes, Edvard: *En Politiker*, P. G. Philipsen, 1889, s. 40. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_04-shoot-idm140632370883952/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: En Politiker

svundne Tids Strømninger, i de store Revolutionsmænds Følelser, naar de holdt deres Taler og opagiterede den brusende Folkemængde. Han lod Bogen synke og skred op og ned ad det lille Værelses tæppeløse Gulv, medens hans Hjerne foregølede ham historiske Øjeblikke, bevingede Ord, afgørende Befalinger, drønende Bifald, mægtige Handlinger — og ham selv som første Rollehavende i alt, indtil han standsede sin Gang og sin Fantasi for at opgive Læsningen den Aften. Kompilationen og Nedskrivningen laa ikke for ham — blev han enig med sig selv om — hans knappe Tid tillod ham heller ikke det omfattende Kildestudium, som de seneste Forskere skyldte nye Syn paa Mennesker og Hændelser. Han sagde til Tage — med et halv-sygt Smil — at han nok snarere var Handlingens Mand end Ordets, og Tage indrømmede baade dette og at Danmarks Lidenhed ikke egnede sig for Handlingens Mænd.

Saadan gik Aarene uden Forandring. Det syntes som Johan aldrig skulde blive andet eller mere end en kjøbenhavnsk almindeligt betalt Timelærer. Ungdommen var gledet fra ham uden Glans og uden Minder, og han listede

bitter og skuffet ind i Trediveerne, til en daadløs Manddom fra en glædeløs Ungdom.

Saa kom Lykken med Sommeren 1884. Det gik som i en Rus. Ved politiske Hovedstadsfester havde Johan i de sidste Aar holdt hæftige Taler, særligt og hyppigt for Demokratiet ude i Landet og de aarvaagne Bønder; nogle Journalister og en enkelt stor Fører havde lagt Mærke til ham, Føreren endog én Gang trykket ham i Haanden og takket ham med et af Forstaaelse tungt Nik. Nu pludseligt blev der Spørgsmaal om hans Kandidatur i en jysk Kreds, hvor man ved en Tilfældighed stod uden Rigsdagsmand og ikke undte nogen af Kredsens ledende Mænd Æren og Behageligheden; der forlangtes en Kjøbenhavner med en Smule grundtvigiansk Anstrøg; der sendtes Bud efter Johan af den store Fører, igennem hvem Fædrelandet kaldte og som i en tre Timer lang Samtale forsikrede sig om Johans Brugelighed, afviste hans beskedne Indvendinger, forsaavidt de beroede paa manglende praktiske Kundskaber, henholdt sig alvorligt til Hjærtelaget for det menige Folk og en fast Overbevisning om Demokratiets Ret, erklærede sig tiltalt af Johans begejstrede Tro og